

Йому подобалося мовчати

Ольга КЛЕЙМЕНОВА

30 листопада Назарію
Яремчуку виповнилося б 60

Унікальність кожного очевидніша після відходу в небуття. Унікальність співака Назарія Яремчука й за його життя була більш ніж очевидна. Один із революціонерів української популярної пісні, котрі в 1960–1970-ті перевернули музичний світ з ніг на голову, впродовж свого короткого (43-річного) земного шляху займав нішу самодостатнього, ні на кого не схожого вокаліста з тембром, на жоден інший не схожим.

Востаннє ми розмовляли з Назарієм Яремчуком восени 1994-го. Улітку 1995-го його не стало. Між цими позначками на календарі точилася боротьба співака із злісною недугою. У нерівних битвах недуга взяла гору. А ім'я переможеного відтоді було вписане до небесного реєстру кумирів-небожителів, яким не судилося стати старцями.

Що більше прослуховувала плівку з тодішнім інтерв'ю, то більше розуміла природу легендарного буковинця, котрому доля подарувала півтвітку в довічну молодість.

На сцені – енергійний, сповнений завзяття хлопець, яскраво-привабливий з огляду на будь-які стандарти, володар відкритої усмішки, Назарій насправді був із когорти інтровертів, так би мовити, «річчю в собі». Артист знав, чого вартий. Справляв враження запеклого перфекціоніста. Обурювався на неадекватні оцінки щодо себе. Та, як і всі люди цього психотипу, почувався равликом, для якого навіть власний панцир не завжди є надійним укриттям. Проте годі вже аналізувань.

Ліпше пригадати живі слова із фрагментів тієї бесіди.

– Українська естрада: на вашу думку, чи була вона тоді, чи є нині? У цьому зв'язку – про три «Червоні руги», генералом яких ви є.

– Чи вона була, чи вона буде?.. Був народ, є народ, який створив прекрасні пісні, з'явився їх електронний супровід, і пощастило нам з друзями одними з перших розпочати сучасну українську пісню. Вона в нас існувала (та існує) у чудових зразках високого класу, просто про це мало хто знав, тому що нам свого часу багато чого забороняли. Нарешті тепер є воля для самовираження. Спочатку стався сильний вибух – перша «Червона руга» (пісенний фестиваль, 1989. – Авт.), заявка, потім відбувся деякий спад і разом з тим – накопичування високої творчої енергії. У принципі, естрада могла б уже і вийти на належний рівень, коли б у нас було багато того, чого бракує нині всім, – грошей. Якби розраховували на допомогу держави, могли б придбати кращу техніку, задіяти режисерів, балетмейстерів, художників, дизайнерів, костюмерів тощо. Якщо оголоти Майкла Джексона і поставити його на біле світло, без його кордебалету, уявіть, що станеться...

– Чому «Смерічка» продовжує так називатись, хоча там нічого вже від тієї «Смерічки» не лишилось? (Крім, звичайно, Назарія Яремчука).

– На початку «Смерічки» були Василь Зінкевич і я, ну ще одна-дві дівчини, оркестр чоловічий. Але час ішов, склад змінювався. Я запросив молодих хлопців, які грають моло-

діжну музику, досить складну і разом з тим просту, з філософськими текстами. Тобто з новим баченням життя, із своїм ставленням та любов'ю до світу. Це – нова «Смерічка», а не те, що лишилося від «Смерічки».

– Назарій Яремчук культивувє імідж запального юнака...

– Я думаю, не запального – ані на сцені, ані в житті.

– Тоді який?

– Я не можу про себе говорити. Вам здалося так, а мені здається по-іншому.

– Що вам у житті подобається робити?

– Мені подобається мовчати. Тому тягнуся до таких занять, які дозволяють мовчати: гриби збирати, рибу ловити...

– Що вам дають гастролі, окрім грошей?

– Особливо грошей не дають. Працюємо на великому ентузіазмі. Ледь не єдині, хто постійно гастролює в Україні, – «Смерічка» зі мною. Найбільша радість – зустрічі з людьми, зі старими знайомими, які прийшли на концерт, пригадали свою юність.

– Хто ваші слухачі?

– Дуже різні: від бабусь і до малих дітей. Напевно, тому, що я в душі романтик. А романтика – це віра в майбутнє, яка так потрібна кожній людині.

– Залежно від цього стану душі ви й нові пісні до репертуару добираєте?

– Звичайно. Зараз у мене відбувається трансформація репертуару. Зробив приблизно дві третини. З'явилася ціла низка нових пісень.

– Що нині сказали б Володимирі Івасюку, якби зустріли його живого?

– Дуже приємно, що ім'я Володі Івасюка залишається в пам'яті нашого народу як одного з початківців сучасної української популярної музики, пісні для народу. Хочеться йому подякувати за те, що він такий був і... є!

Зі щоденника Назарія Яремчука

«Мені тільки здається, що минуле – одна невпинна кольорова строката стрічка. Але, якщо не згадувати, не робити крупного плану – то, насправді, було!!!

Була юність босонога, кукурудзяна, де «хобли-хобли ховайтеся добре».

Була первинна єдність із природою, всесвітом, символом – Черемошем і тягою до річки, до живої, неповторної вічності, підкорення гір, пізнання величі творця.

Образливим був малим, десь на межі в траві ховався і дуже так жалівся. От піду кудись від хати, от сховаюся, і не знайдуть мене.

А ось межа життя – 43. Лежу в лікарні після операції на шлунок. Все, як скрізь: сон, лікарі, спілкування, відчуття безодні. 5 годин проходила екзекуція. Лікар *Hairte* сказав, що раку більше нема. 12 березня 1995 р., Вінніпег, Канада».

(Із матеріалів сайту, присвяченого життю та творчості Назарія Яремчука).